

Til: Styringsgruppen for fellesoppdraget
Kopi: Arbeidsgruppe tiltak v

Dato: 15.12.2015
Fra: Arbeidsgruppen tiltak v

Notat

Oppsummering - kartlegging av direktoratenes praksis for samarbeid med brukerorganisasjoner.

Oppdrag: Etablere felles strukturer og møteplasser for å involvere brukerorganisasjoner, der det vurderes som hensiktsmessig.

Mål: Målet er å styrke og effektivisere samarbeidet mellom brukerorganisasjonene og direktoratene generelt. Det skal etableres omforente rutiner som sikrer et regelmessig, forutsigbart og effektivt samarbeid mellom brukerorganisasjonene og direktoratene, innenfor 0-24 samarbeidet og øvrige samarbeidsområder.

Arbeidsgruppen består av en deltaker fra hver av direktoratene Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Arbeidsgruppen har hatt i oppdrag å gjennomføre en liten kartlegging av direktoratenes nåværende praksis for samarbeid med brukerorganisasjoner. Under følger en kort oppsummering av informasjon om gjennomføringen og opplysninger framkommet ved kartleggingen.

Gjennomføring:

Arbeidsgruppen utarbeidet i fellesskap et kort skjema med punkter til bruk i den interne kartleggingen av direktoratenes samarbeid med brukerorganisasjonene (se vedlegg). Områder som skulle kartlegges var aktuelle brukerorganisasjoner. Brukerorganisasjon i denne sammenheng er definert som organisasjoner som representerer og presenterer, ivaretar interessene til målgruppen utsatte barn og unge 0-24 år. Kartleggingen tok for seg spørsmål om samarbeidet med organisasjonene er permanent eller kjennetegnet av opprettelse i forbindelse med konkrete oppdrag (ad-hoc), forankring av samarbeidet og møtehyppighet. Hvert av de oppsatte områdene ble definert og hjelpetekst satt inn for å sikre lik forståelse av begrepene. I tillegg ble skjema fylt ut med et reelt eksempel før skjema ble benyttet av direktoratene.

Kartleggingen er foretatt gjennom ulike kanaler i det enkelte direktorat. Dette kan ha hatt betydning for hvilken informasjon som er kommet inn. I vedlegg 2 følger en kort redegjørelse for hvordan de ulike direktoratene gjennomførte kartleggingen. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har meldt tilbake at de ikke har noen innspill til kartleggingen. Den videre beskrivelsen av direktoratenes kontakt med brukerorganisasjonene vil dermed ikke innbefatte IMDI.

Direktoratene har gjennomført kartleggingen av nåværende praksis for samarbeid med brukerorganisasjoner. Av kartleggingen framkommer det at direktoratene har etablert formalisert kontakt med en rekke brukerorganisasjoner. Det er etablert flere typer faste strukturer og møteplasser på overordnet nivå. Det blir også gjennomført samarbeidsmøter og mer sporadisk kontakt i forbindelse med konkrete oppdrag, utredninger og liknende.

På overordnet nivå er struktur for brukermedvirkning i direktoratene forankret i toppledelsen. De etablerte strukturene framstår som noe ulike. I Arbeids- og velferdsdirektoratet, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet er det opprettet brukerråd forankret på topplernivå. Brukerrådet består av flere organisasjoner som representerer og ivaretar interessen til en gitt målgruppe. Brukerrådet har faste møtepunkt med toppledelsen et gitt antall ganger pr. år.

Utdanningsdirektoratets direktør har også møter med enkeltorganisasjoner.

Barne- ungdoms og familiedirektoratet har etablert en struktur for faste møteplasser mellom ledelsen og organisasjoner som kalles *Relasjonsprogrammet*. Fra og med 2016 planlegger Bufdir å opprette et nasjonalt barnevernsråd.

I Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet er det ikke opprettet en fast struktur for møter med enkeltorganisasjoner på topplernivå.

Oppsummering:

Arbeidsgruppen for tiltak v har så langt kartlagt aktuelle arenaer for brukermedvirkning og identifisert ulikheter og forskjeller i måten direktoratene ivaretar samarbeidet med aktuelle brukerorganisasjoner på.

Gjennom kartleggingen har det framkommet viktige forskjeller som det må tas hensyn til i det videre arbeidet med omforente strukturer og møteplasser med brukerorganisasjonene. Det er ulikt pr. i dag om direktoratenes kontakt med brukerorganisasjonene involverer toppler, og om kontakten er opprettet via etablering av brukerråd (flere organisasjoner møter samtidig), eller om kontakten foregår ved møter mellom toppledelse og den enkelte organisasjon.

I tillegg til opprettelsen av kontakt mellom brukerorganisasjoner og toppledelse i direktoratene foregår et utstrakt samarbeid med en eller flere brukerorganisasjoner knyttet til ulike enkeltoppdrag som arbeid med fag- og tjenesteutvikling, utredningsarbeid og andre konkrete oppdrag. Dette samarbeidet er nødvendig og hensiktsmessig for å ivareta brukerinnyflytelse i direktoratenes arbeid. Løpende samarbeidet med brukerorganisasjonene som her beskrevet vil i liten utstrekning kunne samordnes under en felles struktur og faste møteplasser for direktoratene.

Målet med omforente rutiner/modeller og strukturer for direktoratenes kontakt med brukerorganisasjonene er at de skal bidra til å sikre regelmessig-, forutsigbart- og effektivt samarbeid.

Ut fra nevnte bør det videre arbeidet ha fokus på det overordnede, topplederforankrede samarbeidet med brukerorganisasjonene. Arbeidsgruppa vil benytte informasjonen framkommet i kartleggingen som grunnlag for det videre arbeidet. Hvilke felles strukturer og møteplasser, modeller for brukermedvirkning, som kan være relevant å etablere vil arbeidsgruppen komme nærmere tilbake til.

Ut fra kartleggingen som er foretatt synes følgende paraplyorganisasjoner å være felles i de nåværende overordnede strukturene for brukermedvirkning:

- Unge Funksjonshemmede (UF)
- Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)
- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)

I tillegg til nevnte organisasjoner har Barne- ungdoms og familiedirektoratet og Helsedirektoratet kontakt med flere overlappende organisasjoner innenfor fagområdene barn/barnevern og psykisk helse og rus.

Underveis i det videre arbeidet vil et utvalg brukerorganisasjoner bli invitert til å komme med innspill og synspunkt . Arbeidsgruppa ser for seg å skissere ulike alternativer, og drøfte disse i et kommende notat. Dette notatet vil bli grunnlaget for en anbefaling til styringsgruppa.

Vedlegg 1: kartleggingsskjema – alle direktoratene

Vedlegg 2: kort redegjørelse for direktoratenes gjennomføring av kartleggingen.